

COMPUTER

A NÉPSZABADSÁG
informatikai magazinja

2000. szeptember 12.

VII. évfolyam, 30. szám

te ch n i k a

Olvassa
on-line
kiadásunkat a
WWW.COMPTeCH.HU
internet-
oldalakon!

INFORMATIKA az órarendben

8-9. OLDAL

www.comptech.hu

FLATRON® monitor.

- Szemkímélő képernyő
- Torzításmentes képpalkotás
- Feszültségkiegyenlítő vonaltól mentes kép

Tökéletesen sík képernyő

W-ARAS bevonat

W-ARAS bevonatú biztonsági üveg

Megnövelt precíziós Fókuszálás

Töltésres kialakítású képcső

Sík felületű 0,24mm rácsmértékű maszk

Speciális rácszerkezet (geometriai torzítások megelőzésére)

A Hotel Inter-Continental sikerei mögött ott van a Kapsch intelligens kommunikációs rendszere is.

LOWE LINTAS G&K

Keresztes György,
a Hotel Inter-Continental
műszaki igazgatója

A Kapsch innovatív telefonközpontja többnyelvű hangpostarendszerével és speciális telefonkészülékeivel az Inter-Continental Budapest szállodában megnövelte a hatékonyságot, és csökkentette a működési költségeket. Valamennyi vendég állandóan elérhető és gyors Internet-hozzáféréssel rendelkezik. Kapsch. The communications company: (1) 209 2110, www.kapsch.net/kt_hu

 KAPSCH
the communications company

► (Munkatársunktól) A Motorola kutató-fejlesztő laborok legfrissebb szerzeményeivel ismerkedhetnek meg az érdeklődők Budapesten, a Westel belvárosi Internet mutatóteremben. A látogatók kipróbálhatják például a WAP szolgáltatást, a GSM-nél lényegesen gyorsabb, akár 171,2 kbit/s sebességgel is működő GPRS rendszeren. Mindezt élőben, két notebookon, melyek közül az egyik GSM, míg a másik GPRS rendszeren keresztül tölt le adatokat a világhálóról, a különbség pedig szemmel látható. A GPRS legnagyobb előnye a sebesség mellett, hogy ahol már üzemel, ott a szolgáltatók a forgalom után számláznak, így folyamatos lehet az internetkapcsolat.

FOTÓ: ILOVSKY BÉLA

A telefonokkal ezenkívül bármikor lehet képeket küldeni, sőt az Enternetben látható HP Jornada palmtopon vagy a jövőre megjelenő újabb telefonokon már mozgó képek megjelenítésére is van lehetőség.

ISO 9001 A PANTEL RT.-NEK

► (Munkatársunktól) A PanTel Rt. teljes vállalati működésére megszerezte az ISO 9001 nemzetközi minőségbiztosítási tanúsítványt – jelentették be a napokban tartott sajtótájékoztatón. A több mint egy éve tartó fejlesztés eredményeként a PanTel a hazai távközlési szolgáltató vállalatok közül elsőként alakított ki és vezet be olyan teljes körű minőségirányítási rendszert, amely a vállalati tevékenység összes kulcsfolyamatát magában foglalja, megfelel az ISO 9001:1994 szabvány előírásainak és a hatályba lépő új szabványozói szellemet is követi. A felkészítéssel és a tanácsadással a PanTel az AAM Vezetői Informatikai Tanácsadó Kft.-t bízta meg, a tanúsító audитор az SGS Hungária Kft. végezte. A rendszer hatékony működését a PanTel képzett szakemberei biztosítják.

MÚLTUNK EMLÉKEI árverésen

► (Munkatársunktól) Az 1945-től 1989-ig tartó időszak tárgyai nem tuntek el nyomtalanul, sőt idővel egyre értékesebbé válnak. A Prim Online folytatja Prim-eCollections sorozatát, a WebTime Kft.-vel karöltve, Red-Collection címmel a szocializmus évtizedeinek tárgyi emlékeit bocsátják on-line árverésre. A tárgyak között igazi kuriózumok is felbukkannak, mint például egy Lenint ábrázoló kínai selyembobelin vagy a krumpli puolását bemutató szovjet tábla, de páncélozott kétlülű harci jármű (BTR) is árverezésre kerül. A kikiáltásra bocsátott tárgyak, az aukciók megkezdése előtt, virtuális kiállításon is megtekinthetők. A Prim, szokás szerint, az árverési szoftvert szolgáltatja, a több száz darabból álló kollekciót a WebTime biztosítja. Az aukció szeptember 7-től – stílusosan –, november 7-ig tart.

Pszichiáter helyett INTERNET

► (Jövőző) A depresszióval küzdők több mint negyede orvos helyett kizsvebben keresne az interneten gyógyírt lelki panaszaira. A Psychiatric Bulletin-ben a (<http://pb.psych.org/>) körülbelül felméréséből a megkérdezettek 27 százaléka szerint az on-line terápia a leghatásosabb kezelési mód. A londoni Institute of Psychiatry (<http://www.iop.kcl.ac.uk/>) konzultánsa, dr. Candida Graham úgy véli, sokan vannak olyanok, akik maguk keresnek megoldást neurotikus panaszaikra és úgy gondolják, erre az otthoni számítógépre a legjobb eszköz. A módszer nagy előnye az

anonimítás: a páciensnek nem kell egy másik hús-vér ember előtt lelkileg lemeztelenítenie magát. Különösen az elfoglalt üzletemberek, illetve a gyerekesek számára kényelmesnek tűnnek a 24 órás on-line megoldások – hátrányt jelent viszont, hogy az orvosi szakértelem néhány információ nem képes helyettesíteni. Ugyanekkor a lelki betegek mellett a hipochonderek is egyre inkább felfedezik maguknak az internetet: az anonim beszélgetőoldalak egyre nagyobb számban bombázzák a képzelte betegek különféle bajjaikkal.

EGYIK SZEMEM SÍR, A MÁSIK NEVET

Gondolom, velem együtt sok internetfanatikus szíve dobbant meg, amikor meghallotta a Matáv bejelentését az ADSL szolgáltatás bevezetéséről. Lelki szemem előtt azonnal megjelentek a többször ítz „kás” letöltési sebességről, az állandóan élő kapcsolatról, a neves jótételezők szükseges alacsony pingről szóló rózsaszín álmok. Elképzeltem, ahogyan kilikkelgetek, és az oldalak csak úgy ömlenek a képernyőre.

Már régóta vágyom a széles sávú elérésre. Ahol lakom, sajnos a kábeltelevíziókapcsolat még mindig csak álom – bár az utat már feltűrték és be is temették –, így egyelőre az ADSL az egyetlen lehetőségem, hogy megszabaduljak a modemes várakozástól. Az egyik telefonszámlával érkező hirdetés már előre beharangozta ezt a szolgáltatást, és most végre valósággá vált, gondoltam. Gyorsan el is olvastam az összes lehetséges információt, és kissé kiábrándultam. Ugyanis azok közé tartozom, akik nem fizettek elő az ISDN-re, egyrészt az ára, másrészt azon ok miatt, hogy én valóban széles sávú elérésre vártam. Így az-án első körben nem is kerülhetek be az ADSL-táborba, hiszen egyelőre csak ISDN mellett kapható. És hát könyörgöm, kire gondoltak a tarifák megállapításakor? Nem sok olyan magánszemélyt ismerek, aki képes lenne kijutni az ISDN-előfizetés plusz telefonszámra plusz ADSL plusz internetszámogadta körülbelül havi harmincezer nagyságrendű összeget – ami a legolcsóbb szolgáltatás figyelembevétele is összejöhet. Ez azért is bosszant, mert a külföldi árak rendre alatta maradnak a magyarországiaknak. Látszik, hogy az otthoni internetezőkre – egyelőre legalábbis – még nem gondolnak úgy, mint potenciális ügyfelekre. Nem lehetne ezen gyorsan változtatni?

Rosta Gábor

A Computer Technika honlapján (<http://www.comptech.hu>) naponta Friss hírek címmel jelennek meg az IT ágazati és külföldi eseményeiről szóló rövid tudósítások, hírek.

COMPUTER

A Népszabadság Informatikai magazinja | Internet: <http://www.comptech.hu> | Tlapalaptól: **PersonArt Kft.** | A szerkesztőség vezetője: **LÓNYAI LASZLÓ** | Feltöltés szerkesztő: **SELESTZ FERENC** | Szerkesztő: **TÓTI IBOLYA** | Laptervező: **FÁBIÁN ISTVÁN** | Tervezőbiztosok: **RÉTI ATTILA** | Tördelészerkesztő: **VÁRAI MIHÁLY** | Munkatársak: **DUSA GÁBOR, FLÓP NORBERT, GECSE MARIANN, ROSTA GÁBOR** | Címnap: **KIS PÉTER** | Médiaigazgató: **SZALADNYA KRISZTINA** | Felelős kiadó: **Népszabadság Réviszványterületi Igazgatóság**, ügyvezető vezérigazgató: **KORDA SÁNDOR** | Szerkesztőség és reklámiroda: **PersonArt Kommunikációs Ügynökség**, 1141 Budapest, Kocsány u. 5–7. | Telefon: 469-3030, Fax: 469-3040 | Weblapcím: **KOVÁCS GERGELY** | E-mail: comptech@comptech.hu | Nyomtatás: Révai Nyomda Kft. | ISSN 1418-2432

Linux-támogatás A HP-TŐL

▶ (Munkatársunktól) A Hewlett-Packard a Linuxot is felvette a stratégiai fontosságú operációs rendszere sorába. A HP 2001 elején vezeti be a Linux rendszeren futó MC/ServiceGuardot, így számos alkalmazás esetében nagyfokú rendelkezésre állás és tartalékolás érhető el. A HP stratégiai irányát jól jelzi, hogy a cég LinuxWorld kiállításon az SAP-hoz, az Apache-hoz és a SAMBA-hoz készült ServiceGuard bővítéssel együtt mutatja be az MC/ServiceGuardot a HP NetServeren.

A HP számos olyan szoftvertermékkel rendelkezik, amely megkönnyíti a kritikus fontosságú környezetben működő Linux rendszerek kezelését. Ilyen például az üzleti célú asztali gépekhez és a HP NetServer rendszerekhez készült TopTools program. A HP OpenView már támogatja a VantagePoint Operations, a Network Node Manager és az Omniback Linux ágenseit, de már a WebQos program is kezel Linux-os rendszereket.

A HP ezen túl arra törekszik, hogy a Linux szoftverbázisok az IA-64-es processzorral működő gépekhez készült HP-UX operációs rendszeren is fussanak. Ezzel a megoldással a fejlesztőknek nem kell újrafordítaniuk a programkódokat a Linux fejlesztést követő alkalmazásokhoz.

A HP kibővíti Linux ISV programját is, amelynek keretében a Solution Partner Program elnevezésű kezdeményezéshez csatlakozó szoftverfejlesztők IA-64 processzoros rendszerekkel is dolgozhatnak.

Bluetooth A BMW-KBEN

▶ (Munkatársunktól) A BMW autókban a jövőben, úgy tűnik, száműzik a kommunikációs eszközöket összekötő kábeleket. A számítógépek, nyomtatók, mobiltelefonok, laptopok rádiójelekkel kommunikálnak egymással, mégpedig az új, Bluetooth technológia segítségével. Ezt egy chip teszi lehetővé, amely képes rövid távú hang- és adatátvitellel kábelek nélkül. Ez a megoldás olcsó, kompatibilis minden nemzetközi szabvánnyal, nagy gyorsaságú adatátvitelt biztosít kis ener-

giafelhasználással, megfelelő kapacitással rendelkezik az átviteli hibák kiszűrésére és a bizalmas információk leközlésére. A BMW csoport ezzel a technológiával a gépkocsit egy „mozgó irodává” alakítaná át. A Bluetooth chip használata lehetővé teszi a navigációs és a hifirendszer, a telefon, laptop és egyéb elektronikus berendezések összeköttetését a kocsin belül. Az egyik legnagyobb előnye ennek a megoldásnak, hogy független egy kifejezett gyártótól. „Egy kocsi élettartama sokkal hosszabb, mint egy digitális berendezésé – mondta Burkhard Göschel, a BMW csoport fejlesztési igazgatója. – A Bluetooth standarddal az ügyfél bármikor olcsón vásárolhat egy új chipet, és azt mindenféle bonyolult beszerelés nélkül használhatja az autóban.”

STRESSZES A SZÁMÍTÓGÉPES KÖRNYEZET

▶ (Internettől) Az ICL tanulmányai szerint néhány ember túlságosan komolyan veszi a PC-k megbízhatóságát. A megkérdezettek tíz százaléka szerint a számítógépes problémák rosszabbak, mintha lemaradnának egy repülőgépről, ráadásul 80 százalékuk azt mondja, hogy a PC-k hibái nagyobb stresszt okoznak, mintha partnerük elhagyta őket! 25 százalék szerint naponta körülbelül 30 percet veszítenek a lassú és megbízhatatlan technológia miatt, 60 százalék pedig úgy gondolja,

hogy termelékenységük jelentősen csökken, mivel rengeteget kell várni a technikai támogatásra. Elképzelhető, hogy a maradék 40 százalék pedig kifejezetten örül, ha szünetelhet a munkája, de az is lehet, hogy gyászruhába öltöznék, ha meglátják a „Kék halál” jellegzetes képernyőjét. Érdekes lenne a felmérést Magyarországon is elvégezni, hiszen nálunk a legtöbbször angol nyelven megjelenő hibázenetek még rosszabb hatással lehetnek a számítógép-használókra.

CSALÓK az FBI kezén

▶ (Hírmel) Az FBI letartóztatott egy 23 éves dél-kaliforniai diákot, akit azzal gyanúsítanak, hogy az Emulexről kiadott állhírei miatt zuhantak a cég részvényei több mint 50 százalékkal augusztus végén.

Mark Simeon Jakobot és egy másik személyt, egy diákot tartóztatott le a Szövetségi Nyomozóhivatal, szelámság, szándékos csalás és más vádak alapján. A feltételezések szerint az Internet Wire nevű sajtóanyagokat közvetítő cégnél dolgozó Jakob tettestársával összefélszva egy, az Emulexről negatív képet festő, hamis sajtóközleményt hozott nyilvánosságra, mely a cég részvényárfolyamának zuhanásához vezetett. Természetesen nem viccből követték el a tettet, hanem azért, mert tisztában voltak vele, hogy a hamis bejelentés komoly hatással lesz a részvények árára, s az árneleti ársökkenést kihasználva közel 250 000 dollár nyereségre tettek szert. Az Emulex mindenképpen a becslek szerint 2,5 milliárd dollárt veszített a csalás kiderültéig.

E HETI KÉRDÉSŰNK
(Computertechnika)

Összesen mennyi cache-sel rendelkezik egy Intel Pentium III 600B processzor?

A: 284 KB
B: 512 KB
C: 544 KB

(7 pont)

PONTVADÁSZ
Bónusz 2 pont
2000. 09. 12.

A hét mondanása

Költehen is kell annak, aki nyerni akar.

Plautus

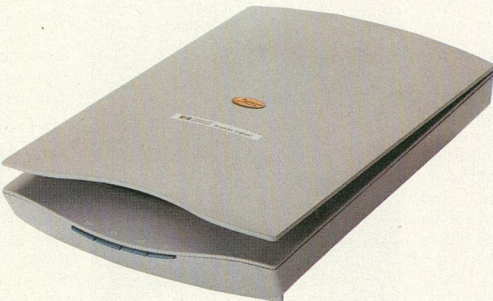
Mint lapunk legutóbbi számában jeleztük, folytatódik a Pontvadász játék. Kérjük Olvasóinkat, az első fordulóhoz hasonlóan kísérjék figyelemmel játékunkat, amelyről bővebb információt a www.comptech.hu/pontvadasz, illetve a www.pontvadasz.index.hu oldalon olvashatnak.

A SZÁMÍTÓGÉP szeme

▶ A számítógép-perifériák között egyre népszerűbbek a szkennerek. Ezeknek az ügyes szerkezeteknek a működése igen egyszerű, gyakorlatilag az emberi szemhez hasonlóan gyűjtik be az információt. A szkennelendő tárgyat valamilyen fényforrással át- illetve megvilágítva az átjuto – vagy visszavert – fény intenzitását érzékeli.

Érdekes, hogy az első sken-ner a számítógép előtt körülbelül 100 évvel, 1850-ben jelent meg. Ennek a feladata volt, hogy képeket elektromos jelként vezet-ken továbbítson az újságok szá- mára. A számítógépes asztali skennelés a '80-as évek végén, a HP ScanJet megjelenésével in- dult csak be.

A lapolvasók működésük so- rán egyszerre csak egy sort tapo- gatnak le CCD érzékelők segít- ségével. A legelterjedtebb sík-

ágyas skennerek esetében a más- solólap tartja egy helyben az ere- detit, és alatta mozog az érzékelőfej. Ezzel ellentétes a lapadagoló skenner működése, ahol éppen a fej áll és az eredeti példány mozog.

A skennerek egyik legfonto-

sabb jellemzője a felbontás, me- lyet az határoz meg, hogy meny- nyi érzékelő van egy sorban (vízszintes felbontás) és a leta- pogatott sorok között mekkora a minimális távolság (függőleges felbontás). Mivel az érzékelők csak a fehér fényre érzékenyek,

így a színes képekhez tulajdon- képpen három leolvasást kell vé- gezni a három alapszínnel (piros-zöld-kék) megfelelően. A régebbi skennerek ezt három menetben oldották meg, míg a mai modernbb típusok már egy leolvasással működnek. Ez utó- bi megoldás vagy a soronként végzett háromszoros letapoga- tást jelenti, vagy a HP által kifej-lesztett prizma rendszerű fény- bontóval oldják meg.

A skennerek másik, színnel kapcsolatos jellemzője a szín- mélység. Ez arról tudósít be- nünket, hogy a berendezés hány különböző szín bevitelére képes. Mivel a számítógép digitális je- leekkel dolgozik, az elméletileg végtelen számú színből álló ere- deti képet kell annyi színnel leír- ni, hogy ne érzékelhessük a kü- lönséget. A bitek számától függ, hogy mekkora színskálá- ból választhatjuk ki a megfelelő színt. Például a 24 bites felbontás esetén a színek száma 2 a huszonnégyedik hatványon, azaz 16,7 millió különböző színből vá- laszthatunk.

-yt-

@mesterlövész

1998: Fejlesztés cége – az on-line vállalkozások megjelenésével – elvesztette előkelő pozícióját.

1999: Az IBM WebSphere szoftver segítségével szolgáltatását kiterjesztette az internetre.

Mára cége piacvezető.

Az e-business megváltoztatja az üzleti életet.

Az e-business nem csupán az interneten keresztüli értékesítést jelenti (bár kétségkívül ez is fontos részét képezi), hanem a már meglévő rendszerek internetre történő kiterjesztését – az ügyfelekkel, partnerekkel folytatott hatékonyabb munkát. Függetlenül attól, hogy milyen e-business-tevékenységre specializálódik, egy megbízható, skálázható szoftverplatformra feltétlenül szüksége lesz.

Az IQSoft Rt. által kínált IBM WebSphere az az új, univerzális internetes szoftverplatform, amely egyformán támogatja az induló webhelyeket és a hatalmas „site-mostromokat”. Teljes körű összeköttetést biztosít. Segítségével minden Ön által létrehozott internet-, extranet- és intranetalkalmazás zökkenőmentesen és gyorsan futtatható.

A WebSphere bevezetéséhez az IBM ajánlott fejlesztőpartnerre az IQSoft Rt.

Részletes információért érdeklődjön az IBM-nél a 06 40 200 156, illetve az IQSoft Rt.-nél a 236 6400 telefonszámon, vagy látogasson el az ibm.com/hu vagy a www.iqsoft.hu weboldalra.

A TŐZSDE FEJLŐDÉSÉVEL PÁRHUZAMOSAN AZ INTERNETEN IS EGYRE- MÁSRA JELENNEK MEG AZ ILYEN JELLEGŰ, MAGYAR NYELVŰ OLDALAK.

► Tőzsdei információkat a hagyományos portálok és információk site-ok többségén találhatóunk, valahol a gazdaság alcím alatt – www.origo.hu, www.netlap.hu, www.mti.hu –, míg másutt külön rovatot kapott a téma – www.index.hu. Ezen oldalak jellemzője, hogy bár számos hasznos adatot, hírt közölnek, általában a gazdaság egészére, és nem kifejezetten a tőzsdére fókuszálnak. Másrészlről a tőzsdével foglalkozó lapok is tartalmaznak egyéb gazdasági, főként a tőzsdei cégeket érintő információkat, hiszen a papírok

TŐZSDE a neten

mozgása ezek nélkül értelmezhetetlen. Az ilyen speciális lapok egy része – www.eco.hu – nem hivatalos adatszolgáltató, így a közölt információikért sem vállalnak felelősséget. Az eco.hu oldalán például az olvasható: „Az oldalak nem tartalmaznak semmilyen formában tanácsot, ajánlást, és nem az a céljuk, hogy bármilyen befektetési vagy más döntésben alapként szolgáljanak.” Az óvatosság legfőbb oka, hogy az oldalak készítői érhetően minél több információt próbálnak egy helyen integrálni, ám a források hitelessége nem minden esetben ellenőrizhető. Ezen oldalak sokszínűségére jó példa az eco.hu kínálata: hírfelvételek, befektetési alapok adatai, elérhetőségei, állampapír-piaci információk, automatikus értesítés a részvényárfolyam-változásokról, valuta- és devizaárfolyamok, hírek, elemzések, valamint a Budapesti Érték-tőzsde 15 perccel késleltetett kereskedési adatai, záróárak és nemzetközi indexek.

Fizetési információ

Más tőzsdei információs oldalak az előbbiekkal ellentétben fizetősek, azaz bizonyos havi díj ellenében érhetőek el. A Fornax Monitor oldalán – www.fornax.hu – például három szolgáltatási csomag, a Free, a Light, illetve a Pro közül választhatunk, amelyek késleltetésükben és szolgáltatásukban térnek el egymástól. Az ingyenes Free-csomag 15 perc késleltetéssel, 3 perccel késleltetéssel tartalmazza a BUX kereskedelmi adatait, kivétel a BÉT prompt BUX index oldala, amelyen 60 másodpercenként jelennek meg az új

információk. A Fornax Monitor ingyenes szolgáltatásai közé tartozik a BÉT prompt BUX index, a prompt részvénytörzs, a határidős BUX és részvények, a határidős devizapiac, a befektetési jegyek, a kincstárjegyek, az államkötvények, a vállalati kötvények, a BÁT devizaszekció és a BÁT gabonaszekció. A Light-oldalakon ugyanezek a lehetőségek találhatóak-érhetőek el, azaz a különbséggel, hogy az adatok itt valós időben és félpercenkénti frissítéssel érkeznek. A többlétszolgáltatásért azonban már fizetni kell, negyedévenként nettó 15 000 Ft-ot. A Fornax Monitor Pro-csomagja teljes körű tőzsdei adatszolgáltatást kínál az interneten. Az úgynevezett Realtime Modulban a Budapesti Érték-tőzsde és a Budapesti Ártőzsde valós idejű kereskedelmi adatai érhetőek el, a kötés pillanatához képest pár másodperces késéssel.

A Net Trade Central Europe a Budapesti Érték-tőzsde hivatalos adatszolgáltatójaként pénzügyi portált üzemeltet. A www.ntce.net címen az ügyfelek nemcsak a tőzsde történéseit követhetik nyomon, de figyelemmel kísérhetik befektetési portfóliójuk alakulását is. A cég két lépésben építi ki szolgáltatását: kezdetben az adatszolgáltatásra kíván koncentrálni, amit később on-line kereskedelemmel kíván kiegészíteni.

Az ingyenes STARTER-csomaggal a website regisztrált látogatói a nap addigi legjobb és leggyengébben szereplő részvényeiről, grafikonokon, és az úgynevezett portfóliófigyelő oldalon követhetik befektetéseik alakulását. A felhasználók ezen túl láthatják a Net Trade Central Europe részvénytábláját,

ami a brókerek monitoraihoz hasonlóan tartalmazza a legjobb vételi és eladási megbízások árfolyamait, a kereskedelmi nap legmagasabb és legalacsonyabb árait, a súlyozott átlagárakat, valamint a volumeneket. Míg a Starter-csomag információt tizenöt perc késleltetéssel jutnak el az ügyfelekhez, a Haladó-csomag valós idejű információkat szolgáltat. A Profesionális-csomagot választók ezenkívül testre szabott automatikus e-mail üzenetekben tájékozódhatnak az árfolyamok változásairól, a piac aktuális teljesítményéről.

Hálós kereskedések

A világháló mostanság nem pusztán kimeríthetetlen adat- és információbánya, de egyre több mindent közvetlenül is el lehet intézni rajta keresztül. A Budapesti Érték-tőzsde életében óriási győzelem volt, amikor a tavalyi évben áttértek az elektronikus kereskedelemre, azaz a brókercégek saját számítógépeiken keresztül bonyolíthatják kereskedelmüket. Az új rendszerben az ügyfelek csak brókercégeken keresztül tőzsdézhetnek, egészen a legújabb internetes szolgáltatások megjelenéséig. Pontosabban ezeknél is a brókercégek rendszerén futnak át a tranzakciók, ám a felhasználó ebből mit sem érez, ám a felhasználó ebből mit sem érez. Az eBroker internet alapú szolgáltatásával – www.ebroker.hu – nemcsak valós idejű árfolyam-információkhoz, hírekhez, elemzésekhez juthatunk hozzá, de az IE-New York kereskedési rendszerén keresztül on-line kapcsolatba léphetünk a tőzsde rendszerével is. Az eBrokerrel jelenleg tőzsdén futó részvényeket, illetve Hunnia befektetési jegyeket lehet adni-venni, sőt a korábbi megbízások módosítására is visszavonására is lehetőség van.

Újabb induló

Szeptember közepétől indítja el internetes kereskedési rendszerét a Raiffeisen Értékpapír Rt. A honlapon kezdetben részvényeket, állampapírokat lehet adni-venni, de elfogadnak majd állampapír-fedezett részvényvásárlási megbízást is. A jövőben a lehetőségek bővíülhetnek, így befektetési jegyekkel, nemzetközi részvényekkel és kötvényekkel is lehet üzletelni majd. A rendszerbe kerülő megbízások 2 perccel belülről továbbításra kerülnek a tőzsdei MMTS kereskedési rendszerbe. Sikeres megbízás esetén a tőzsdei kötetést követően 15 perccel belülről tájékozódhatunk a megbízásához kapcsolódó teljesített konkrét adatairól. A szolgáltatás használatáért az ügyfeleknek 1500 forintos számlavezetési, illetve 1000 forint tőkeszámlaköltséget számlálnak fel, miközben a tranzakciós díj 0,6 százalék, de legalább 1500 forint. A napon belüli kereskedés díja ennél magasabb, 1 százalék, de minimum 5000 forint.

Fülöp Norbert
nfulop@comptech.hu

Tegyen szert előnyre!

További részletekért érdeklődjön bemutatótermeinkben (Budapest: Károly krt. 3/A; Fáy u. 4.; Váci út 20-26.; Lurdy Ház; Könyves Kálmán krt. 12-14.; Pólius Center, Szentmihályi út 131.; Rózsakeret Bevásárlóközpont, Gábor Áron u. 74-78/A; Eurocenter, Bécsi út 154.; Budaörs, Baross u. 165.), valamint területi képviselőink országszerte (Baja, Vörösmarty u. 1-3.; Békéscsaba, Szabadság tér 26.; Debrecen, Petőfi tér 1.; Dunaujváros, Dozsa György út 2.; Eger, Széchenyi u. 21.; Győr, Kazinczy u. 5.; Kaposvár, Fő u. 16.; Kecskemét, Petőfi Sándor u. 8.; Miskolc, Városház tér 9.; Nagykanizsa, Fő út 4.; Nyíregyháza, Zrínyi Ilona u. 4-6.; Pécs, Ferencsek u. 6.; Salgótarján, Erzsébet tér 6.; Siófok, Fő u. 176.; Sopron, Balfi u. 2.; Szeged, Széchenyi tér 2/A; Szekszárd, Széchenyi u. 48-52.; Székesfehérvár, Várkörút 56.; Szolnok, Kossuth Lajos út 9.; Szombathely, Szelestey L. u. 13.; Tatabánya, Fő tér 18/A; Veszprém, Szabadság tér 4.; Zalaegerszeg, Rákóczi u. 1.).

Pannon GSM nonstop ügyfélszolgálat: 1220, amely kizárólag belföldön, helyi tarifával, kedvezményesen hívható.
www.pannongsm.hu

INFORMATIKA

az órarendben

AZ ÚGYNEVEZETT ÚJ GAZDASÁG FEJLŐDÉSÉVEL PÁRHUZAMOSAN AZ INFORMATIKAOKTATÁS IS EGYRE INKÁBB ELŐTÉRBE KERÜL. MÁR CSAK AZÉRT IS, MERT AZ E TERÜLETEN TAPASZTALHATÓ SZAKEMBERHÍNYRA AZ OKTATÁS HATÉKONYABBÁ TÉTELE JELENTHET HOSSZÚ TÁVÚ MEGOLDÁST. ÉPPEM AZÉRT ÉLÉNK ÉRDEKLŐDÉS KÍSÉRTE AZ OKTATÁSI MINISZTERIUM ÁLTAL IDÉN KIADOTT KERETTANTERVET, AMELYBEN AZ INFORMATIKA OKTATÁSÁNAK ÓRASZÁMÁT, TEMATIKÁJÁT RÖGZÍTETTÉK AZ ÁLTALÁNOS ÉS KÖZÉPISKOLÁK SZÁMÁRA.

▶ Az eredeti elképzeléssel, hogy a Nemzeti Alaptanterv anyagát egy korszerűbb kerettanterv váltsa fel, a szakma teljes mértékben egyetértett, hiszen a NAT-ban például az internet oktatása még csak nem is szerepelt.

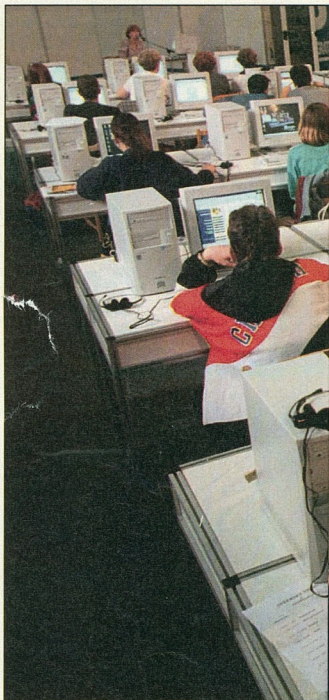
Szakmai kétségek

A szakma a minisztérium azon elképzelésével, miszerint az informatikát mint szemléltető tárgyat, más tantárgyakhoz kell kapcsolni, szintén egyetértett. Ám az Bánhidai Sándorné, az Informatika-Számítástechnika Tanárok Egyesületének alelnöke szerint ehhez sem a tárgyi, sem a személyi feltételek nem elégségesek. Hiába próbálnak ugyanis a biológia vagy éppen az ének-zene oktatásában komputert használni, ha ehhez nincsenek megfelelő szoftverek, ha pedig vannak, a tanárok nem tudják használni azokat. Az alelnöknő a kerettanterv legnagyobb hibájának az informatikaórák számának csökkentését tartja, ami mind pedagógiai, mind egzisztenciális okokból elfogadhatatlan. Az utóbbi oka, hogy a felsőoktatási intézményekből 1992 óta kikerülő, összesen mintegy kétezer számítástechnika-tanár egy része az óraszámcsökkenés és a demográfiai hullámvölgy miatt elveszítheti az állását. Ez már csak azért is fájó, mert az isko-

lákban jelenleg is műveleti és informatikai műhelyeket maguk a tanárok tartják fenn, pályázatokból, ha kell, az önkormányzatok segítségével, mindenféle feladattal, de a BÉTF-vel együtt. Bánhidiné szerint az Iriszre átkeresztelt Sulinet-program hozta az első jogtiszt szoftvereket az iskolákba. Ezen túl az óraszámcsökkenés, főként akkor, amikor az informatika egyre nagyobb szerepet kap mindennapi életünkben, indokolatlannak, célszerűtlennek tűnik. Már csak azért is, mert a legújabb felmérések szerint körülbelül minden tizedik magyar családban van számítógép, így a gyerekek 90 százaléka csak az iskolai eszközökön, az órák alatt internetezhet, ismerkedhet a programokkal. Aki tehát nem jut hozzá az új technológiákhoz itt, az esetleg lemaradhat, így nem beszélhetünk esélyegyenlőségről. Pedig a NAT és a kerettanterv azért készült, hogy megteremtse egyfajta nemzeti minimumot, ami minden egyes polgárt alkotmányosan megillet.

Az új kerettanterv szerint a 6. osztályosok fél évig, a 7.-esek és a 8.-osok egy-egy évig, heti egy órában foglalkoznak számítógéppel, ami a 9. évfolyamban heti két órára emelkedik.

Másik, a kerettantervvel szemben gyakran megfogalmazott kifogás, hogy a 9. évfolyammal véget ér az informatikaoktatás, miközben a szakma 18 éves korig szeretné kitolni az informatikaoktatás

idejét. Ugyanis jelenleg a 12. osztály után továbbtanulók, a hároméves kihagyást követően – figyelembe véve a technológiai fejlődésének sebességét – gyakorlatilag számítástechnikai analfabétákként kerülnek be az egyetemek, főiskolák padjaiba.

Az iskolákon is múlik

Kojanitz László, az Oktatási Minisztérium tanterv és tankönyv főosztályának vezetője úgy véli, nincs szó óraszámcsökkentésről. Az új kerettanterv szerint ugyanis a NAT-hoz képest egy évvel korábban, már a 6. osztályban elkezdődik az informatika oktatása. Másrészt a kerettanterv óraszámait az iskolák kiegészíthetik a szabadon felhasználható órákeretből. Ez utóbbival az oktatási intézmények saját belátásuk szerint gazdálkodhatnak, profiljuktól függően.

Ennek felhasználása lobbierdekék függvénye az iskolákban, ám az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, a helyi tantárgyi alkuk két nagy győztese a nyelv- és az informatikaoktatás. Ezért az informatika a fősztályvezető szerint megőrzi korábbi pozícióját, sőt, egyes helyeken a korábbiaknál akár nagyobb óraszámot is kaphat.

Másrészről a minisztérium célja, hogy az informatikát az önálló tanulás, az ismeretszerzés hatékony eszközévé tegye. Ezért azután az egyes tantárgyak oktatásában –

BEHÁLÓZOTT ISKOLÁK

Az internete köitrt gépekre a szakokzépiskolákban átlagosan 21 gyerek jut – derül ki az Oktatáskutató Intézet 265 alap- és középiskolai oktatási intézmény, és 1226 tanár választás összegző reprezentatív felméréseiből. A gimnáziumokban ez az arány ennél kicsivel magasabb, míg az általános és szakmunkásképző iskolákban 37 gyereknek jut egy számítógép. Ugyanakkor elenyésző volt azoknak az iskoláknak az aránya – 265-ből mindössze 6 volt ilyen –, ahol a diákok kizárólag a számítástechnika-órán férhetnek hozzá a gépekhez. Az elmúlt évek fejlesztési projektjei közül a legutóbbi intézmény első helyen a Salinet-programot említette. A felmérésben szereplő általános iskolák 74,5, a gimnáziumok 87,2, a szakokzépiskolák 55,6 és a szakmunkásképzők 68,4 százaléka jelezte a programban való részvételt. Az intézmények informatikai felszereltsége kapcsán a legnagyobb arányban – 11,5 százalék – a községi iskolák jeleztek lemaradást, kétszer annyian, mint a fővárosiak. Átlagosnak ítélték az ellátottságot a budapesti intézmények csaknem hatvan, a kisvárosi iskolák 40 és a községi iskolák 46 százaléka. Az átlagosnál jobb a helyzetet a kisvárosi iskolák több mint 33 százaléka, a megyeszékhelyeken található intézmények csaknem harmada, illetve a fővárosi iskolák mintegy negyede esetében.

FOTÓ: ILOVSKY BELA

például a biológia, földrajz, idegen nyelv – egyre nagyobb szerepet kell hogy kapjon. Ez egyben azt is jelenti, hogy az informatika a jövőben nem szűkül le heti egy, esetleg két órára, hanem az iskolai élet szerves, nem feltétlenül elkülönülő része lesz. Kojanitz László úgy véli, a kerettantanyag megvalósításához szükséges eszközökről elsősorban a fenntartóknak, azaz többnyire az önkormányzatoknak kell gondoskodniuk, de a központi pályázatok és alapok is egyre több lehetőséget kínálnak az infrastruktúra fejlesztésére.

Drága programok, alacsony bérek

A számítástechnika- és informatikaoktatás talán legnagyobb problémája, hogy aki tehetős, az százezer forintos kezdő fizetés alatt nemigen bólint rá egy ajánlatra, ami a tanárok 400 forintos órábérével igen nehezen egyeztethető össze. Ezért érthető, hogy ha egy tanár önképzéssel vagy tanfolyamokon

való részvételre egyszer olyan tudás birtokkába kerül, amelyért a versenyszférában iskolai fizetésének többszörösét kaphatja, elhagyja a pályát.

Egy magát megnevezni nem akaró, volt gimnáziumi számítástechnikai tanár szinte teljes egészében a Bánhidenni által is felvetett problémákkal kezdi. Tapasztalatai szerint az egyik legnagyobb gond, hogy az Oktatási Minisztérium által kiadott tantervhez sok esetben a minimális eszközök is hiányoznak. Ma már nem annyira a hardver – a gimnáziumban két teremben, egyenként 16-17 gépen tanulhattak a diákok –, mint inkább a szoftver beszerzése jelent sokszor megoldhatatlan feladatot. A viz-

ügyesek tantervében például hiába szerepelnek külön-külön tervezőrendszerek, programok, amelyekkel a diákok későbbi munkájuk során valószínűleg találkozni fognak. Ezek azonban az iskola számára megfizethetetlenek voltak, hiszen például az AutoCad-program még kedvezményes áron is mintegy félmillió forintba kerül egy számítógépre, miközben legalább 30 kellett volna belőle.

De nemcsak a szoftverek ára jelent problémát, hanem az is, hogy nincs, aki tanítsa ezeket, hiszen az igazán hozzáértők, akik maguk is élőben dolgoznak ezeken, 400 forintos órábérért nem tartanak órákat. Az ISZE alelnökeje intő jelnek tartja, hogy csak az elmúlt hetekben mintegy tíz iskolától keresték meg, nem tud-e véletlenül informatikatanárt, ha másként nem, legalább óraadóként.

A nyilatkozó tanár szerint a tanterv egyéb előírásai, mint például a DOS vagy a Windows alapjai, ezen belül a Word és az Excel elsajátítása már érthető követelmény, ám a tapasztalat azt mutatja, ennél többel az átlagdiák nehezen bírkózik meg. A gond éppen ez, hiszen az egy-két jó érzékű, otthon is gyakorló gyerek így elsikkad a többi között, sok diákot viszont nem lehet megbuktatni, mert egy bizonyos létszám alatt megszűnnek a csoportok, a tanárok pedig nem veszélyeztetik a saját állásukat. Így azután a legroszabb jegy általános a kettes. A tanterv másik nagy hibájának a volt tanár éppen azt tartja, hogy az általános gimnáziumi kétféves, heti két óra nagyon kevés, míg a bizonyos szakoknál előírt négy év ugyanilyen óraszám mellett túl sok.

Fülöp Norbert

nfulop@comptech.hu

DELL

www.dell.hu

Latitude
LS 400

NOTEBOOK
AKCIÓN!

599 900 Ft

- Intel® Celeron™ 400 MHz processzor
- 12,1" SVGA TFT LCD kijelző
- 64 MB SDRAM, 4,8 GB EIDE HDD
- 24x CD-ROM meghajtó
- Integrált 10/100 Mbps hálózati csatló és 56 kbps modem
- Windows 98
- 1 + 2 év garancia

Az illusztrációk az előző lapról.
A képek a szövegben szereplő szövegeket illusztrálják.
A képek a szövegben szereplő szövegeket illusztrálják.
A képek a szövegben szereplő szövegeket illusztrálják.

HUMANSOFT
SOFTWARE

HUMANsoft Kft.
1131 Bp., Dolmány u. 12.
Telefon: 270-7620
Fax: 270-7679
dellinfo@humansoft.hu

JÁTÉK

hírek

A Ubi Soft és a Red Storm

A Ubi Soft hivatalosan is bejelentette a már korábban felröppent hírt, miszerint megvásárolni szándékozik a Red Storm Entertainmentet. A szoftverfejlesztő cég a Tom Clancy nevével fémjelzett játékaival lett ismert, olyanokkal, mint a Rainbow Six. Ahhoz képest, hogy néhány hónappal ezelőtt még arról szólt a fáma: a Ubi Soft egy sor játék fejlesztését abbahagyja, mert nem fér bele abba az erőszakmentes vonalba, amit a cég képvisel, érdekes, ha egy kommandós játékot fejlesztő céget szereznek meg maguknak.

Red Alert II Special Edition

Nemrég dívatba jöttek a játékok speciális limitált példányszámú kiadásai, gyűjtők számára. Az Electronic Arts és a Westwood Studios most fellépett a fátylát első ilyen irányú kezdeményezéséről, ami a hamarosan megjelenő Red Alert II-t érinti. A Collector's Edition októberben jelenik meg a program alapváltozatával egyetemben, de nem CD-n, hanem DVD-n. A Diablo II által felállított mércéhez igazodnak, és az átvezető animációk DVD minőségűek lesznek a lemezen. A dobozban a játékok kívül benne lesz a játék 18 számból álló zenéje és egy műanyag figura, vagy a szövét Tesla harcosok, vagy a szövetség Chrono légionáriusok közül.

ST Voyager: Elite Force

Az Activision bejelentette, hogy a Star Trek univerzumban játszódó első személyű lévelődéses játék, a Star Trek Voyager: Elite Force aranylemeze került, ezért megjelenése a következő hetekben várható. Amikor egy agresszív új faj a hatalmába keríti a U.S.S. Voyagert, csak egy újonnan létrejött kommandós csapat, a Hazard Team képes megmenteni a hajót, a légénységét és természetesen a világot magát. A programban Luitenan Tuvok vezényletével kell tevékenykednünk, a borgok és egy sor soha azelőtt nem látott űrbéli faj ellen. A játék a Quake III Arena motorját használja, és mind egyjátékos, mind többjátékos módra ugyanannyira felkészítettek a programozók.

Heti Toplista

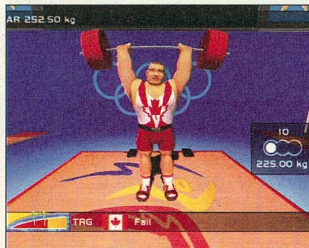
Az első tíz helyezett a játékszoftverek tengerentúli eladási adatai alapján, a 2000. augusztus 13. és 19. közötti időszakban. Zárójelben az előző heti helyezés.

1. (1) Diablo 2 - Havas Interactive
2. (2) The Sims - Electronic Arts
3. (4) MP Roller Coaster Tycoon - Hasbro Interactive
4. (3) Who Wants To Be A Millionaire 2nd Edition
5. (6) Starcraft - Havas Interactive
6. (10) Sim City 3000 Unlimited - Electronic Arts
7. (9) MP Roller Coaster Tycoon Corkscrew Follies
8. (5) Microsoft Age Of Empires II: Age of Kings
9. * Sim Mania Pack - Electronic Arts
10. (7) Unreal Tournament - Infogrames

HÁROM NAP MÚLVA KEZDŐDIK SYDNEYBEN A NYÁRI OLIMPIA, EZÉRT MOST AZ ESEMÉNYRE MEGJELENŐ JÁTÉKOK ISMERTETÉSÉRE KONCENTRÁLUNK. EZ NEM LESZ NEHÉZ, HISZEN MINDÖSSZE KÉT SZOFTVER JELENT MEG EBBEN A TÉMÁBAN.

► Jól bevált szokás, hogy szinte minden nagyobb sportesemény előtt megjelenik az adott sportágall foglalkozó számítógépes játék, legyen az futball EB, vb vagy rögbi világbajnokság. Forma-1 (ezen játékok ideje utolsó darabját a múlt héten mutattuk be), vagy Superbike. Nem kivétel az olimpia sem. Az olimpiai szoftverek legfőbb előnye, hogy csupa olyan sportág található bennük, amiből a lehető legtrikább esetben készítenek játékokat. Évek óta nem találkoztunk a képernyőnkön súlyemléssel, úszással vagy atlétikai számokkal. No, most aztán kiélhetjük ilyen irányú vágyainkat.

Ha atlétikai számok kerülnek számítógépes játékba, akkor a picit idősebbeknek egyből a Commodore 64-es idők eszevesztett joystickrángatása, a Daley Thomson's Decathlonban jut eszébe. Mivel mostanában nem használók joysticket, csak egeret és billentyűzetet, ez az élmény számomra most elmaradt. A mai két játék a programok irá-

AZ OLIMPIA

nyításában két különböző utat jár, az egyik billentyűzettel, a másik egerrel oldja meg ezt a problémát, de erre még visszatérünk.

Az első játék a Sergei Bubka's Millennium Games. Ha megvizsgáljuk a címet, egyből szemünkbe tűnhet, hogy sem Sydney, sem az olimpia szó nem szerepel benne. Nem véletlen, ugyanis ez a program semmilyen hivatalos licenccel nem rendelkezik, sem a Nemzetközi Olimpiai Bizottságtól, sem Sydneytől. Ez az oka a furcsa névválasztásnak. Szergej Bubka neve sem véletlen, ugyanis ha megvizsgáljuk a játékban előforduló sportágakat, láthatjuk, hogy kizárólag atlétikai számokból áll. Összesen tizenkilenc számban versenghetünk, ami kimaradt, az a 10 ezer méteres, illetve a maraton futás és a váltók. De ezen felül minden dobó-, futó- és ugrószám benne van a programban, még a 3000 méteres akadályfutás is.

OLIMPIAI LÁZ a neten

AKI AZ INTERNETEN AKARJA KÖVETNI AZ OLIMPIAI ESEMÉNYEKET, SOHA AZELŐTT NEM LÁTOTT MENNYISÉGŰ WEBLAPON TEHETI EZT MEG.

Négy évvel ezelőtt többnyire még csak az olimpia hivatalos weblapján tudhattuk meg a friss eredményeket, esetleg egy-két, egyébként is hírekkel és eseményekkel foglalkozó lapon, például a CNN-en is. Emleksem, az egyik nagy cég annak idején nagyon leszerelt, mert a szervereik állandóan elhagyták magukat, nem bírták ugyanis a rájuk nehezedő terhelést. Most mi lesz, még nem tudni, sőt amikor ezeket a sorokat írom, még az sem biztos, kinek a rendszere fogja kiszolgálni az olimpia hivatalos lapját. Emiatt már ki is

PIA jegyében

Az irányítás két módon oldható meg: vagy a megfelelő billentyűk eszméletlen sebességgel történő nyomogatása a céltartó, vagy választhatunk egy egeres megoldást is. Ha egyszerűen irányítunk, akkor a teendőnk annyi, hogy a versenyzőnk lába körül rohangál egy zöld karika, és ha az a megfelelő helyre ér, akkor le kell nyomnunk az egér gombját. A készítőket az nem izgatta, hogy a zöld karikára koncentráls következtében semmi mással nem tudunk foglalkozni.

Két játékmód közül választhatunk. Az arcade esetében végigmeghetünk az összes számon. Azonban ahhoz, hogy a következő számban elindulhassunk, mindenképpen érmes helyen kell végeztünk. Ez nem egyszerű, mert ha ugrószámban sikerül, akkor egy új ugrószámot kapunk, és nem do-

bó- vagy futószámot. A másik játékmód a tréning, ami inkább emlékeztet szimulációra vagy sportmenedzserprogramra, hisz itt nem az akción van a hangsúly. Nekünk kell sportolónk éves edzéstervét kialakítani, törődni a sérüléseivel, ki kell választanunk, mely atlétikai számokra képezünk inkább. Ebben az esetben nem szükséges a versenyen foglalkoznunk vele, teszi magától a dolgát.

Második versenyzőnk a Sydney 2000, az Eidos Interactive kiadásában. Minden olyan előnnyel rendelkezik, amivel egy licenccel bíró játékefejlesztő csak rendelkezhet. Eredeti Sydney városbeli helyeken versenyezhetünk.

Nem csak atlétikai számok szerepelnek a programban, a 12 versenyszám igazi kuriózumokat is tartogat számunkra: például az agyagallamb-lövészet vagy a szupernehézsúlyú súlyemelés és a toronyugrás. De szerepel benne kajakszlalom, kerékpár és a magyar szíveknek mostanában igen kedves kalapácsvetés is. Itt kizárólag billentyűzetről, illetve maximum 2-3 billentyűvel irányíthat-

juk versenyzőnket. Ha végig akarjuk játszani az egész játékot, számítsunk rá, hogy billentyűzetünkön visszafordíthatatlan folyamatok indulnak meg, melyeknek következménye egyedül egy új klaviatúra vásárlása lehet. Ha sajnálnánk ilyesmire a pénzt, akkor érdemes kizárólag a kajakra, a toronyugrásra és az agyagallamb-lövészetre szűkíteni figyelmünket, mert ezekben a sportágakban nem a géppuskaujjak dominálnak.

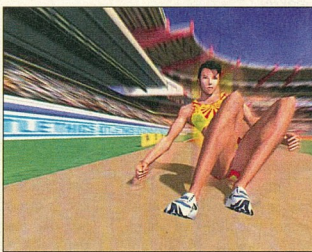
Ebben a programban több játékmóddal is találkozhatunk. Az edzői módban egyetlen sportágra koncentrálnva készíthetjük fel versenyzőnket. Még arra is van lehetőség, hogy saját korábbi eredményeink ellen versenyezzünk. Az arcade módban bármelyik versenyszámban elindulhatunk, különböző megkötések nélkül. Az olimpiai módban egymás után kell teljesíteni a versenyszámokat valamely kiválasztott országot jelölő játékmóddal. Azonban minden szám előtt fel kell készíteni a versenyzőnket az adott sportágra, magyarul edzenünk kell, nem is keveset. Egy idő után ez bizony kicsit unalmassá válhat. Természetesen a játékban van többjátékos mód is, itt akár egy osztott képernyőn is küzdhetünk egymás ellen. A hangulatról – a közönségen kívül – a BBC olimpiai szakkommentátorai gondoskodnak: Steve Ryder, Stuart Storey és Paul Dickenson.

Minimum rendszerkövetelmények:

A *Sydney 2000* esetében 233 MHz-es Pentium II, 64 MB memória és 3D videokártya, a *Sergei Bubka's Millennium Games* gyengébb géppel is beéri, legalább Pentium 166, 24MB RAM-mal és 3D kártyával.

Dusa Gábor

gaborb@comptech.hu

robbant egy kisebb botrány, mert az olimpiai szervezőbizottság a Telstrával kötött szerződést. Viszont az IBM a Nemzetközi Olimpiai Bizottság egyik fő támogatója, ezért szintén igényel tartanak az ötkarikás események híreinek internetes közzésére. Még el sem kezdődött az olimpia, máris antiká - többnyire negatív - híreket. Már többször el akarták oltani a lángot, hol porolítóval, hol vizes zacskóval (csak egy rendőrt sikerült fejbe dobni). A fátylavíviak közül ketten már meghaltak betegségben, és az emberi hatóság járműve-

ket is betiltották az olimpiai helyszíneken egy halálos közlekedési baleset miatt (kerékpáros rollerrel ütközött). Már most van mit írni.

Akik az interneten magyarul akarnak az olimpiáról olvasni, szintén több helyen teherik. Már beindult az MTV lapja a <http://olimpia.mtv.hu> címen, amely wapos mobiltelefonnal is böngészhető. A legnagyobb magyar weblapok is rendelkeznek különszámokkal, így az Origo lapja a <http://www.origo.hu/sydney2000/> címen található. Az Index naponta bemu-

tat egy olimpiai helyszínt, az 1896-os athéniét kezdve, és egy Sydneybe utazó magyar olimpiaknt, a <http://olimpia.index.hu> helyen. A szokásos MTI sporthelet, az olimpiai hírekkel együtt a <http://www.mti.hu/hirek/default.asp?pub=SP#29202> helyen találhatjuk. A Magyar Olimpiai Bizottság weblapjának címe <http://www.mob.hu>.

Angol nyelven persze sokkal több a lehetőségünk. A hivatalos weblap a <http://www.olympics.com/eng/>, ahol jéget is rendelhetünk, már amennyiben

maradt még egyáltalán. A rajongók is felállítottak egy szerveret (<http://www.sydney2000fans.com/>), itt is egy sor szusz információhoz juthatunk. Alljon még itt a végén felsorolásszerűen egy-két nagyobb újság és tévétársaság olimpiai lapjának címe:

<http://news.bbc.co.uk/sport/hi/english/olympics2000/>
<http://sportsillustrated.cnn.com/olympics/>
<http://www.independent.co.uk/news/Sport/Olympics/>

D. G.

EZ VAN. CSAK FEL KELL TÉPNI A CSOMAGOLÁST, BEGYÖMÖSZÖLNI A CD-T A GÉPBE, A SZETAP MÁR INDUL IS, KITT-KATT, ÚJRAINDÍTÁS ÉS MÁR KEZDHETJÜK IS A MUNKÁT. AZ ÉLET SZÉP. NEM! NINCS „DE...”. EZ MA MÁR TÉNYLEG ÍGY MŰKÖDIK. A TELEPÍTÉS ENNYIRŐL SZÓL, A HASZNÁLAT PEDIG NEM SOKKAL TÖBBRŐL. MÉGIS SIKERÜLT TELEÍRNI

EZT AZ OLDALT VALAMIVEL...

PARTÍCIÓK

és egyéb iszonyatok III.

RENDSZER-ADMINISZTRÁCIÓ

► Mindenekelőtt egy fontos dolog. A biztonsághoz ezen a területen is kompromisszumok keresztül vezet az út. Ha az a cél, hogy a számítógép elsősorban megbízható legyen (munkára használt szerkezetek esetében ez kulcskérdés), le kell mondani bizonyos örömeiről.

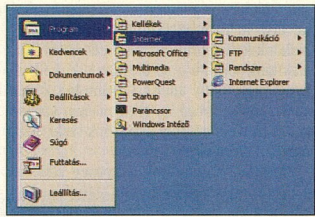
1. *Kizárólag azt szabad telepíteni a gépre, amire tényleg szükség van.*

2. *A lehető legkevesebb programmal kezeljük a gépet.*

3. *Programcsomagokat vásároljunk, ne pedig minden feladatra más cég alkalmazását.*

Tapasztalatok azt mutatják, hogy minél több programot telepítünk, a számítógép annál instabilabb lesz. Ez még fokozható azaz, hogy bétaverziókat (még a végleges, forgalomba kerülő változat előtt kibocsátott, működőképes tesztváltozatok), magazinok CD-mellékletén található programcsomagokat rakunk fel, aztán szedünk le.

A jelenség legjellemzőbb oka a rendszer működési elvéből adódik: a programok önmaguk nem tartalmaznak számos funkciót, amelyek egyébként a használatuk során szüksé-

gesek. Ilyen például a nyomtatás vagy a rendszerrel és más programokkal való kommunikáció vezérlése (pl. vágólap). Az operációs rendszer tehát átvállalja ezeket a feladatokat, ha bármely programnak szüksége van rá, a „központból” kér segítséget.

A probléma ott kezdődik, hogy a felhasználói alkalmazások, nem tudva, hogy biztosan megvan-e minden rendszerállomány, hozzák magukkal azokat; telepítéskor pedig nem mindegyik olyan intelligens, hogy ellenőrizze, valóban szükséges-e a felmásolás. Ha ugyanabból a rendszerállományból már egy újabb verzió megvan és a régivel még felülírásra kerül, beláthatatlan következményekkel kell szembenéznünk (lefagya-

sok, kódolt hibaizenetek). Jellemző jelenség még a regisztrációs adatbázis más programokkal együtt használt részeinek ónhatalmú, a saját érdekeknek megfelelő módosítása.

A programcsomagok, valamint egyazon cég különböző termékei (elvileg!) „ismerik” egymást, így ezeket a hibákat kisebb eséllyel követhet el.

Hová telepítsük? A programoknak a „rendszer-partíció” (lásd fejezet I.) van a helye. A legújabb operációs rendszerek egy külön könyvtárat hoznak létre, amelyet telepítéskor alapértelmezett célkönyvtárként ajánlanak fel (pl. „Program Files”). Nem kötelező követni ezt, lehet például ezen a könyvtáron belül tematikus alkönyvtárakat (Internet, Iroda, Grafika stb.) létrehozni. Egy dolgot ajánlott figyelembe venni: a gyökérkönyvtárban ne legyen sok könyvtár és álló-

mány. Rendezzünk szépen mindent alkönyvtárakba. Így áttekinthetőbb és biztonságosabb is! (A gyökérkönyvtár az alkönyvtárakhoz képest veszélyeztetettebb hely: pl. formázás.)

Aki szereti a rendet, vezessen telepítési naplót. Ennek a számítógéphez kapcsolódó többi dokumentummal együtt, egy mappában van a helye. A telepítés idejét és helyét (könyvtár), a program nevét és verziószámát, a telepítés során előforduló hibaizeneteket, a regisztrációs kártya elküldését, valamint a vásárláshoz kapcsolódó dokumentumok azonosítóját (pl. a mappába lefűzőtt számla sorszámát) ajánlott bejegyezni.

A naplővezetés csak látszólag „kimerítő” feladat. A telepítés alatt bőven van idő beírni ezt a pár adatot – ha baj esetén segítséget kell hívniunk, a szakember elalél a gyönyörűségtől egy ilyen feljegyzéssel a kezében.

A telepítést általában a gép újraindítása, majd a „kozmetikaiak” zárja. A regisztrációs adatbázisba az újraindítás során jegezz be a gép olyan fontos adatait, amelyek esetleg más programok működésére is hatással lehetnek. Így az újraindítás nem szabad elhanyagolni.

Az indítható programokat tartalmazó lista (pl. „start menü”), a csoportbejegyzések és az alattuk elhelyezkedő parancsikonok kozmetikázásával fejeződik be a telepítés. Ha sok program van már fent, ez a lista olyan hosszúra nyúlhat, hogy nem is fér el a képernyőn. Teljesen áttekinthetetlen lesz. Itt mindenképpen ajánlott a témakörök szerinti csoportosítás.

Westel: DOMINO MARATON

▶ (Munkatársunktól) A Westel új, Domino Maraton-csomaggal rukkolt ki, amely egy Dual mobilkészülék mellett 11x10 perc beszélgetési időt és 11x10 SMS-t is tartalmaz. Az első 10 perc + 10 SMS csomagot közvetlenül a vásárlás után, majd további tíz alkalommal – 30 naponként – automatikusan tölti fel a rendszer. A 10 perc + 10 SMS felhasználható valamennyi beföldi hívásra, tetszőleges napon, bármely órában, akár a Westel hálózatán kívültre indított hívásokra is. Először minden alkalommal a díjmentes percek vagy SMS-ek kerülnek felhasználásra, majd ha ezek elfogytak, a rendszer automatikusan átvált forrinszámlára. Ez a megszokott módon bármikor feltölthető az OTP TeleBank Centeren vagy OTP bankjegy-automatán keresztül, és persze mobiljeggel is. A fel nem használt idő- és SMS-csomag nem vész el, ha az adott időszakban a 10 perc + 10 SMS-nél kevesebb beszélgetés vagy SMS-küldés történik, hanem automatikusan átvihető a következő időszakra. A 333 nap végén fennmaradó percek és SMS-ek további 111 napig felhasználhatók, feltéve, hogy a 333 napos rendelkezésre állási idő alatt a forrinszámla feltöltésre került.

Biztonságos INTERNETES VÁSÁRLÁS

▶ (Munkatársunktól) Egy új, a bankkártyával történő internetes vásárlások biztonságát garantáló szolgáltatást mutatott be a Fotex Rt., valamint a Hitelbank Rt., valamint a Westel Mobil Távközlési Rt. a mi-nap Budapesten. A S@fe Net által kifejlesztett, Don't worry névre keresztelt, október elején induló szolgáltatás lényege, hogy a bank SMS-t küld minden vásárlás idejéről, helyszínéről és a fizetés címzettjéről. Ezt követően az ügyfeleknek 16 óra áll rendelkezésükre, hogy saját kódjukkal megerősítsék fizetési hszándékukat, ennek hiányában a bank törli a tranzakciót, illetve reklamációs eljárást indít.

A Kereskedelmi és Hitelbank ezen túl egy speciális, csak internetes vásárlásokra használható, úgynevezett virtuális Visa kártyát is kibocsát. A virtuális lap mégöt szintén számlának kell állnia, azzal a különbséggel, hogy sem mágnescsíkot, sem chipet nem tartalmaz, mindössze egy azonosító számot, amivel vásárolni lehet. Várszegi Gábor, a Fotex elnöke úgy véli, a Don't worry szolgáltatás és a virtuális kártya együttesen biztonságossá teheti a világhálós kereskedelmet, hiszen míg az előbbi a fizetést a vásárló jóváhagyásához köti, addig az utóbbi a kártyalopásokat akadályozza meg.

TSUV a Matávtól

▶ (Munkatársunktól) A legnagyobb hazai távközlési szolgáltató szeptember 1-jétől ADSL technológián alapuló, nagy sebességű internet-hozzáférést biztosító szolgáltatást vezetett be NetExpress néven. Ez a technológia lehetővé teszi, hogy a már meglévő részvevők segítségével a ma elérhetőnél akár 20-szor nagyobb sávszélességgel kapcsolódhassunk a világhálóra. Az első időszakban a szolgáltatás csak Budapest meghatározott területein, már meglévő ISDN-előfizetés esetén vehető igénybe. Az ADSL alapú NetExpress szolgáltatás az ugyanazon előfizetői vonalon működő távbeszélő-szolgáltatás zavarása nélkül vehető igénybe, így lehetővé válik – a bérlet vonali interneteléréshez hasonló – állandó (always-on) internet-hozzáférés.

PC-SULI II. kötet

▶ (Munkatársunktól) Megjelent a Nógrádi László által írt és szerkesztett PC-Suli második kötete. Címével ellentétben, a könyv nem csak fiataloknak szól, hasznos ismeretekhez juthat minden 10 és 100 év közötti, számítástechnika iránt érdeklődő. A feldolgozott témák a Windows finomhangolásától kezdve kiterjednek olyan területekre is, amelyeket itthon ilyen formában még nem igazán dolgoztak fel, például hálózatok építése-delegatése, az elektronikus levelezés Outlookkal, home banking, tömörítés, az Office irányítópult vagy egy fájlmenedzser használata. A két kötet segédkönyvvé nyilvánítása folyamatban van, valószínűleg jövőre a tankönyvlistára is felkerül. További információk, illetve a kiadványban felbukkanó segédprogramok a <http://www.nograd.com> címen találhatók.

Összeállította: Fülöp Norbert
nfulop@comptech.hu

infománia

SIDNEY

A szexlabor vezető professzora fel sem nézett, automatikusan nyújtotta a kedvező leletet.

– Parancsoljon. Ön kétségtelenül nő. Akkor ordítás hallatszott, mintha az operaház, most emelkedett volna ki az öböl vízből.

– Mi a nyavalya vagyok én?!

A prof felkapta a fejét. Kémételes kolosszus állt előtte, másfél mázsa. Roppant, fényesre borotvált koponya, szemöldöke két bajusz, bajusza egy biciklikormány.

– Mi a nyavalya vagyok én?!

– Nő. Minden látszat ellenére nő. Itt a lelet, s a gép nem téved.

– Na ide hallgasson, profikám! Nekem van odahaza tizenkét gyerekem, ki tudja hány asszonytól. Naponta több tonna vasra kötök csomókat, ébredre megeszem egy fél bárányt s megiszom rá öt liter vörösbort.

– Akkor is nő. Itt a lelet, s a gép nem téved. Ah Gong kétségkívül nő.

– Ki a nyavalya az az Ah Gong?!

– Miért, magát hogy hívják?

– Ahmedotar Gongloverivadeszvilii. Az üzébég csapat nehézsúlyija.

– Akkor minden világos. Ilyen hosszú név nem fér a gépbe, tehát a saját paramétereit szerint lerövidítette. Ahmedotar Gongloverivadeszvilii Ah Gongra. Tanulság: legyen névvel ne tessék szexvizsgálatra jönni, vagy ha mégis jön, akkor nyugodjék bele, hogy ön nő. Mert a gép nem téved.

– Jött a fene szexvizsgálatra. Benéztem orrcsipekért, s a hölgy azt mondta, délutánra kész lesz.

– Kész is van – a többszörsen tovább-szolgáltató nővér most szóltak meg először. – Tessék. Ezt a leletet meg elvihetné a nepáli csapat szállására. Ah Gong náruk szerepel, sportgimnasztikára neveztek.

Ah Gong nem lehetett több harminc kilónál, nagyjából egy virágziromra emlékeztetett, és úgy suhant le a lépcsőn, mint a hajnali madárflúty.

– Na – mondta a roppant üzébég –, elhoztam a maga szexleletét.

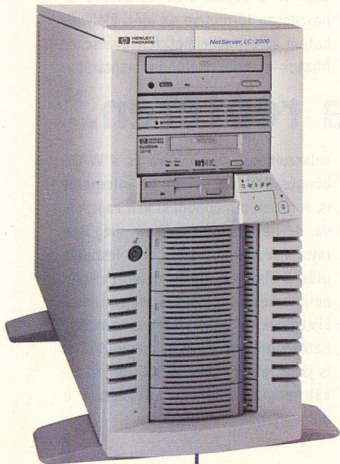
– Hiszen ez shangri la! – fuvólázott a virágzirom. – És? Nő vagyok?

– A lelet szerint igen – szólt az óriás. – De nem lenne elneme, ha adandó alkalommal személyesen is a dolog végére járhatnék.

PETERDÓ DAL

Ki képes ellenállni egy ilyen vonzó ajánlatnak?

HP NetServer LC2000

- Intel® Pentium® III Processzor 667-800 MHz (duál bővíthetőség)
- 133 MHz rendszersín órajel
- akár 4 GB memória
- 144 GB Ultra2 SCSI merevlemez kapacitás
- 6 db forrócsérés tárhely, forrócsérés ventilátorok
- 6 db PCI csatlakozó
- TopTools for Servers, HP DiagTools, Wired Management 2.0, integrált HP Remote Assistant

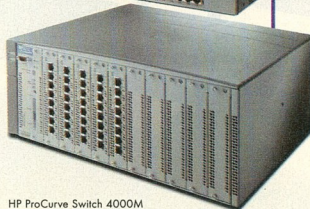
A Hewlett-Packard hálózati szerverek és switchek mindig is kedvező áron kínálták a kiváló teljesítményt a felhasználók számára. De most egy ellenállhatatlanul vonzó ajánlatunk is van az Ön számára. Minden egyes HP ProCurve Switch 4000M és 8000M vásárlásakor választhat, hogy milyen ajándékot szeretne: egy HP CD-Writer Plus 8210e külső CD író, egy HP71 17" monitort vagy egy HP DeskJet 950C színes tintasugaras nyomtatót. HP ProCurve Switch 2424M és 1600M vásárlásakor pedig egy HP DeskJet 840C színes tintasugaras nyomtatót, egy SJ3400C lapolvasót vagy egy PCMCIA MPEG dekódert ajándékozunk Önnek.*

HP Hálózati eszközök

HP ProCurve Switch 2424M

HP ProCurve Switch 4000M

*Az akció 2000. december 31-ig érvényes.

Intel, the Intel Inside logo and Pentium are registered trademarks of Intel Corporation.

További információkért látogasson el weblapunkra:
<http://www.hp.hu/networking> vagy hívja a HP Vevőszolgálatot: 382-1111

NOKIA
9110i
Kommunikátor

„Nokia 9110i Kommunikátorom segítségével a repülőtéren várakozva is hasznosan tölthetem az időt. Elolvashatom az e-mailjeimet, feljegyzéseket írhatok a mobiltelefonom naptárába,

„E-mail a reptéren.”

válaszolhatok pár hívásra és a WAP-böngészővel elérhetem az internetet is. A gépen a mobilom ki van kapcsolva, de ha lehetőség van rá, megírom rajta a leveleimet, amelyeket leszállás után a készülék automatikusan elküld, amint bekapcsolom. A nagyméretű kijelzőnek és billentyűzetnek köszönhetően mindez gyorsan megy. Bárhol is járok, az új Nokia 9110i Kommunikátorommal mobilan intézhetem a dolgaimat.”

NOKIA
CONNECTING PEOPLE